EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO DOPRAVY A VÝSTAVBY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

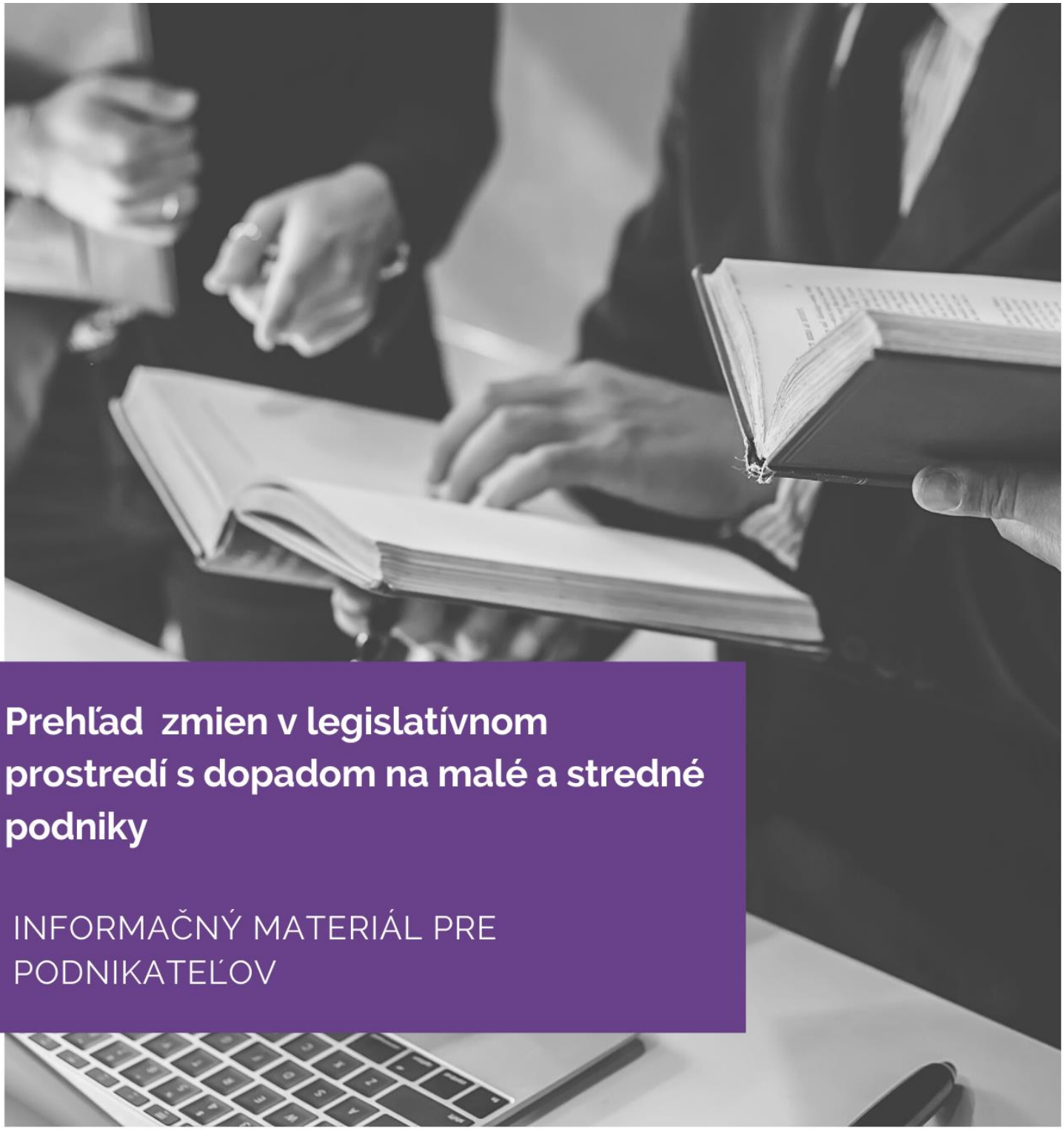

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

INFORMAČNÝ MATERIÁL PRE PODNIKATEĽOV

Slovak Business Agency | www.monitoringmsp.sk | Aktualizácia k 30.09.2022

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

Cieľom tohto dokumentu je informovať širokú podnikateľskú verejnosť o aktuálnych zmenách v legislatíve upravujúcej podmienky podnikania v Slovenskej republike, najmä s ohľadom na malé a stredné podniky (MSP). Dokument reflektuje najmä na zmeny prijaté za predchádzajúci štvrťrok, ale sú v ňom uvedené aj informácie o predpisoch, ktoré boli prijaté v skoršom období a ktoré v dohľadnej dobe iba nadobudnú účinnosť. Informácie v dokumente sú radené chronologicky podľa ich publikovania v Zbierke zákonov.

© SBA, Bratislava, 2022

Materiál bol vypracovaný na základe právneho stavu k 30.09.2022.

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto brožúry nesmie byť reprodukovaná, uchovaná v rešeršnom systéme alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom, vrátane elektronického, mechanického, fotografického alebo iného záznamu alebo akýmkoľvek systémom na ukladanie a vyhľadávanie informácií, bez predchádzajúcej dohody a písomného povolenia autora.

Neprešlo jazykovou úpravou.

Prehľad novelizovaných legislatívnych predpisov v sledovanom období

	Novelizovaný predpis	Názov legislatívneho predpisu	Pozn.[1]
1	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov		1
2	Zákon č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov	Zákon č. 457/2021 Z. z., ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov	1
3	Zákon č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov	Zákon č. 211/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 491/2001 Z. z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov	2
4	Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 227/2022 Z. z. o úprave súm životného minima		1
5	Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov	Zákon č. 408/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
6	Zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov	Zákon č. 242/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov	1
7	Vyhláška č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Vyhláška č. 205/2022 ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	1
8	Zákon č. 111/2022 Z. z. o riešení hroziaceho úpadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov		1
9	Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb v znení neskorších predpisov	Zákon č. 111/2022 Z. z., o riešení hroziaceho úpadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov	2

[1] Poznámka: charakter novelizácie: 1 - priama úprava zákona, 2 - komplexná úprava viacerých zákonov.

10	**Zákon č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti)**	**Zákon č. 247/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení neskorších predpisov**	**1**
11	**Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnenní niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách)**		**1**
12	**Zákon č. 265/2022 Z. z. o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovízie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách)**		**1**
13	**Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 281/2022 Z. z. o sumách stravného**		**1**
14	**Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov**	**Zákon č. 249/2022 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia**	**2**
15	**Zákon č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii v znení neskorších predpisov**	**Zákon č. 249/2022 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia**	**2**
16	**Zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov**	**Zákon č. 249/2022 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia**	**2**
17	**Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov**	**Zákon č. 249/2022 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia**	**2**

ZMENY V LEGISLATÍVE S NADOBUDNUTOU ÚČINNOSŤOU V 3.Q 2022 (01.07.2022 - 30.09.2022)

Informácie o Nariadení vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov

číslo novely	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 212/2022 Z. z.	08.06.2022	01.07.2022

Novelou Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov **sa zvyšujú niektoré poplatky za uloženie odpadov od 1. júla 2022 na úroveň od 8 eur do 40 eur.**

Poplatok za uloženie výkopovej zeminy a kameniva na skládku odpadov sa zvyšuje na 8 eur (resp. 10 eur v roku 2023), poplatok za stavebný odpad sa zvýši na 25 eur (resp. 30 eur v roku 2023). Poplatok za uloženie priemyselného nebezpečného odpadu sa zvyšuje na 40 eur.

Nová úprava výšky sadzieb poplatkov má znevýhodňovať uloženie odpadu na skládku a zvýhodňovať jeho zhodnotenie či recykláciu.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 457/2021 Z. z.	02.11.2021	01.07.2022

S účinnosťou od 1. júla 2022 je novelou zákona č. 18/1996 o cenách v znení neskorších predpisov **umožnené obchodníkom zaokrúhľovať výslednú platenú cenu pri platbe kupujúcim v hotovosti na 5 centov nahor alebo nadol**. U obchodníkov tak má prísť k eliminácii platieb 1 a 2 centovými mincami.

Tieto najmenšie mince sa však nerušia, len sa upravuje spôsob ich zaokrúhľovania pri platení v hotovosti, zákazníci nimi môžu platiť aj naďalej.

Zaokrúhľovať" sa bude až výsledná suma nákupu, a to matematickým spôsobom k piatim centom. Ak je teda výsledná cena nákupu pred zaokrúhlením 3 eurá a 66 centov a zákazník v hotovosti zaplatí 3 eurá a 65 centov. V prípade, ak by bola suma 63 centov, zákazník zaplatí 65 centov.

Zmena sa týka iba platieb v hotovosti. Ak by sa celý nákup platil napríklad platobnou kartou, suma sa nezaokrúhľuje.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 211/2022 Z. z.	25.05.2022	01.07.2022

S účinnosťou od 1. júla 2022 sa novelou zákona č. 152/1995 o potravinách v znení neskorších predpisov **umožňuje predaj potravín aj po dátume minimálnej trvanlivosti**.

Takéto potraviny je možné predávať len ak sú bezpečné, zreteľne označené, že ide o potraviny po uplynutí dátumu minimálnej trvanlivosti, a zreteľne oddelene umiestnené od ostatných potravín. **Za bezpečnosť potravín po uplynutí dátumu minimálnej trvanlivosti zodpovedá prevádzkovateľ, ktorý tieto potraviny predáva.**

Prevádzkovateľ s predajnou plochou väčšou ako 400 m² je povinný najneskôr 48 hodín pred umiestnením potravín, ktorým uplynul dátum minimálnej trvanlivosti, na trh ponúknuť tieto potraviny najmenej jednej charitatívnej organizácii. Prevádzkovateľ môže potraviny, ktorým uplynul dátum minimálnej trvanlivosti, predávať, ak charitatívna organizácia do 48 hodín od ponuky neprejaví záujem o tieto potraviny alebo ich odmietne. Za porušenie tejto povinnosti hrozí podnikateľom pokuta do výšky 100 000 eur.

Ďalej sa ruší povinný 50 % podiel slovenských potravín v reklamných materiáloch. Novela zákona liberalizuje požiadavky pri zostavovaní propagačných materiálov (napr. akciových letákov) pre obchodníkov. Ten, kto predáva potraviny, vrátane predaja na diaľku, je pri propagácii a marketingu poľnohospodárskych výrobkov a potravín prostredníctvom letáku, reklamného časopisu alebo inou formou, povinný uviesť na ktorejkoľvek strane propagačného letáku informáciu o percentuálnom podiele poľnohospodárskych výrobkov a potravín vyrobených v Slovenskej republike. Predajcovia si teda budú môcť sami určiť, ktoré výrobky do letákov zaradia, resp. ktoré nie, a aj to, koľko priestoru im vyčlenia. Veľkosť písma tejto informácie bude najmenej 8 milimetrov a musí byť čitateľná bez jej narušenia iným textom, obrázkom či iným prvkom.

Znižuje sa tiež dolná hranica pokuty uloženej orgánom kontroly potravín za opakované porušenie povinností podľa § 28 ods. 8 zákona o potravinách z pôvodnej výšky 1 000 000 eur na 4- násobok sadzby pokuty, a teda najmenej 4 000 EUR.

Každý väčší pripravovaný vývoz potravinárskych komodít s objemom nad 400 ton počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu bude musieť slovenský vývozca oznámiť elektronicky Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoju vidieka SR. Následne bude prehodnotené, či daný obchod nespôsobí nedostatok domácej ponuky surovín. Ak štát proti obchodu nezasiahne, vývozca ho môže zrealizovať. Zoznam plodín a potravín, ktorých by sa mala regulácia týkať, určí vykonávací predpis, ktorý stanoví aj kritické skladové zásoby jednotlivých komodít. Regulácia by sa mala dotknúť hlavne vývozu obilia a olejnín.

Dvakrát do roka, vždy k 10. augustu a 10. januáru, budú musieť všetci podnikatelia, ktorých sa daná regulácia týka (t. j. tí, ktorí umiestňujú na trh vybrané komodity podľa vykonávacieho predpisu) ministerstvu elektronicky oznámiť množstvo skladových zásob, čo mali ku koncu júla a ku koncu decembra.

Informácie o opatrení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 227/2022 Z. z. o úprave súm životného minima

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 227/2022 Z. z.	22.06.2022	01.07.2022

Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 227/2022 Z. z. o úprave súm životného minima sa od 1. júla 2022 sa **upravujú sumy životného minima** tak, že aktuálne platné (do 30.6.2022) sa vynásobia koeficientom rastu čistých peňažných príjmov na osobu. Ten bol podľa údajov Štatistického úradu SR za rozhodujúce obdobie (t. j. apríl 2022 v porovnaní s aprílom 2021) vo výške 1,075.

Životným minimom fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú, je suma:

- 234,42 € mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu,
- 163,53 € mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,
- 107,03 € mesačne, ak ide o nezaopatrené dieťa alebo zaopatrené neplnoleté dieťa.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 408/2021 Z. z.	27.10.2021	01.07.2022

V súvislosti s prijatím Smernice 2019/235 sa s účinnosťou od 1. júla 2022 novelou zákona č. 222/2004 o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov upravuje nadobudnutie tovaru v tuzemsku z iného členského štátu. Za nadobudnutie tovaru za protihodnotu v tuzemsku z iného členského štátu sa považuje aj pridelenie tovaru ozbrojeným silám členského štátu podieľajúcemu sa na obrannom úsilí, vynakladanom na účely vykonávania spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ.

- ***Oslobodenie od dane pri nadobudnutí tovaru***

Nadobudnutie tovaru z iného členského štátu je oslobodené od dane v prípade, že ide o tovar dovezený ozbrojenými silami iného členského štátu, určeného na použitie týmito ozbrojenými silami alebo civilnými zamestnancami, ktorí ich sprevádzajú, v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky Európskej únie, ak:

- tento tovar nebol kúpený podľa všeobecných pravidiel v členskom štáte pridelenia a
- dovoz tohto tovaru nebol oslobodený od dane podľa § 48 ods. 13 novely zákona o DPH.

- ***Oslobodenie od dane pri dodaní tovarov a služieb***

Novelou zákona o DPH sa zavádza oslobodenie od dane **dodanie tovarov alebo služieb** pre ozbrojené sily členského štátu v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky Európskej únie, určené na použitie týmito ozbrojenými silami alebo civilnými zamestnancami, ktorí ich sprevádzajú, a na zásobenie ich stravovacích zariadení, za podmienky, že k spotrebe týchto tovarov alebo služieb nedôjde v tuzemsku, ale v inom členskom štáte. Členský štát určenia zároveň musí byť odlišný od členského štátu, o ktorého ozbrojené sily sa jedná. Podmienkou priznania oslobodenia od dane je preukázanie potvrdenia podľa § 43 ods. 7 zákona o DPH, ktorého vzor je ustanovený v čl. 51 Vykonávacieho nariadenia Rady 282/2001, ktorým sa ustanovujú vykonávacie opatrenia smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme DPH, a ktoré si platiteľ dane poskytujúci oslobodenie od dane je povinný uchovať.

- ***Oslobodenie od dane pri dovoze tovaru***

Oslobodený od dane bude dovoz tovaru ozbrojenými silami iného členského štátu, určeného na použitie týmito ozbrojenými silami alebo civilnými zamestnancami, ktorí ich sprevádzajú, a na zásobenie stravovacích zariadení týchto ozbrojených síl v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky Európskej únie.

- ***Vrátenie dane ozbrojeným silám***

V prípade dodávok tovarov alebo služieb ozbrojeným silám iného členského štátu, určeného na použitie týmito ozbrojenými silami alebo civilnými zamestnancami, ktorí ich sprevádzajú v tuzemsku, v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky Európskej únie, **sa ustanovuje nerealizovať priame oslobodenie od dane, ale toto oslobodenie sa realizuje formou vrátenia dane**. Vrátenie dane sa nevzťahuje na tovar alebo služby, ktoré ozbrojené sily nadobudnú na vlastné použitie, prípadne na úlohy, ak tieto nie sú priamo spojené s obranným úsilím. Rovnako sa nevracia daň pri nákupoch tovarov alebo služieb civilnými zamestnancami, ktorí sprevádzajú ozbrojené sily, pokiaľ ide o ich použitie na úlohy nesúvisiace s obranným úsilím, alebo na ich vlastné použitie. Ak sú tovary a služby v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky Európskej únie dodané ozbrojeným silám iného štátu Ministerstvom obrany SR, má Ministerstvo obrany SR nárok na vrátenie dane z dodaných tovarov a služieb.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 242/2022 Z. z.	15.06.2022	16.07.2022

S účinnosťou od 16. júla 2022 bola novelou zákona č. 136/2000 o hnojivách v znení neskorších predpisov **ustanovená možnosť pre určitých poľnohospodárov v zraniteľných oblastiach** požiadať o udelenie výnimky zo zakázaného obdobia v jesennom období (zo 14 dní na 28 dní) pre aplikáciu rôznych hnojív (napr. kvapalných hospodárskych hnojív, hnojív z chovu hydiny a drobných hospodárskych zvierat).

Novela upravuje aj monitoring pohybu čistiarenských kalov na území SR a vznik povinnosti každoročného hlásenia formou elektronického podania Ústrednému kontrolnému a skúšobného ústavu poľnohospodárskemu o celkovom vyprodukovanom množstve sekundárnych zdrojov živín a kompostov, o ich zložení a o množstve spracovaného čistiarenského kalu za predchádzajúci kalendárny rok, a to podľa druhu a odberateľov.

Zaviedol sa aj pojem „**EÚ produkt na hnojenie“.**

Informácie o zmene a doplnení vyhlášky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov

číslo novely	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 205/2022 Z. z.	30.05.2022	17.07.2022

S účinnosťou od 17. júla 2022 boli novelou vyhlášky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2015 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov **stanovené výšky súm, ktoré sa vyplácajú správcom (za speňaženie hnuteľnej či nehnuteľnej veci, bytu alebo nebytového priestoru alebo viacerých hnuteľných vecí zapísaných do súpisu jednou položkou), a to nasledovne:**

a) zo sumy výťažku do 330 eur 15 %,
b) zo sumy výťažku od 330,01 eura do 3 330 eur 50 eur + 14 % z čiastky presahujúcej 330,01 eura,

c) zo sumy výťažku od 3 330,01 eura do 33 330 eur 470 eur + 13 % z čiastky presahujúcej 3 300,01 eura,
d) zo sumy výťažku od 33 330,01 eura do 333 330 eur 4 370 eur + 12 % z čiastky presahujúcej 33 330,01 eura,
e) zo sumy výťažku od 333 330,01 eura do 3 333 330 eur 40 370 eur + 3 % z čiastky presahujúcej 333 330,01 eura alebo
f) zo sumy výťažku nad 3 333 330,01 eura 130 370 eur + 1 % z čiastky presahujúcej 3 333 330,01 eura.

Za speňaženie súboru majetku jedným právnym úkonom alebo navzájom súvisiacimi právnymi úkonmi alebo za speňaženie podniku alebo časti podniku patrí správcovi odmena z výťažku takto:

a) zo sumy výťažku do 330 eur 16 %,
b) zo sumy výťažku od 330,01 eura do 3 330 eur 55 eur + 15 % z čiastky presahujúcej 330,01 eura,
c) zo sumy výťažku od 3 330,01 eura do 33 330 eur 505 eur + 14 % z čiastky presahujúcej 3 330,01 eura,
d) zo sumy výťažku od 33 330,01 eura do 333 330 eur 4 705 eur + 13 % z čiastky presahujúcej 33 330,01 eura,
e) zo sumy výťažku od 333 330,01 eura do 3 333 330 eur 43 705 eur + 5 % z čiastky presahujúcej 333 330,01 eura,
f) zo sumy výťažku od 3 333 330,01 do 33 333 330 eura 193 705 eur + 3 % z čiastky presahujúcej 3 333 330,01 eura alebo
g) zo sumy výťažku nad 33 333 330,01 eura 1 093 705 eur + 1 % z čiastky presahujúcej 33 333 330,01 eura.

Upravujú sa tiež podrobnosti ohľadom formy a spôsobu prihlasovania pohľadávok, ako aj vedenia zoznamu pohľadávok. Prihlášky pohľadávky, ako aj ich prílohy, sa budú podávať prostredníctvom elektronického formulára. Zoznam pohľadávok sa má viesť prostredníctvom registra úpadcov.

Informácie o zákone č. 111/2022 Z. z. o riešení hroziaceho úpadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 111/2022 Z. z.	16.03.2022	17.07.2022

Nový zákon č. 111/2022 Z. z. o riešení hroziaceho úpadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 111/2022 Z. z. “) s účinnosťou od 17. júla 2022 upravuje niektoré **nástroje napomáhajúce riešiť hroziaci úpadok**, a to konkrétne verejnú preventívnu reštrukturalizáciu a neverejnú preventívnu reštrukturalizáciu.

Nová úprava má poskytnúť pomoc v čase, kedy úpadok ešte len hrozí. Úpadok podnikateľa často vedie až k úplnému ukončeniu podnikania. Pre elimináciu tohto negatívneho následku nová právna úprava prináša **preventívne riešenia**. Ich cieľom je včas riešiť situáciu dlžníka tak, aby mohol ďalej pokračovať vo svojej činnosti a zachovať si svoju životaschopnosť, a teda najmä predísť úpadku a konkurzu.

Základným cieľom nového zákona je dlžníkom poskytnúť priestor na **účinnú, efektívnu, rýchlu a transparentnú preventívnu reštrukturalizáciu v počiatočnom štádiu**, kedy úpadok v podstate ešte len hrozí. Pozitívum by sa ale malo prejaviť aj na strane veriteľov, keďže predpokladom nových inštitútov je maximalizácia celkovej hodnoty pre veriteľov v porovnaní s tým, čo by získali v prípadnom konkurze, ako aj zabránenie zvyšovaniu nesplácaných úverov.

Na dosiahnutie uvedeného účelu nový zákon upravuje **inštitút tzv. dočasnej ochrany**, ktorá má reálne poskytnúť časový priestor pre účinnú reštrukturalizáciu a dosiahnutie vyššie uvedeného cieľa. Súčasne od 17. júla 2022 **dôjde k zrušeniu dočasnej ochrany upravenej zákonom č. 421/2020 Z. z. o dočasnej ochrane podnikateľov vo finančných ťažkostiach v znení neskorších predpisov.**

Riešenia hroziaceho úpadku z dôvodu hroziacej platobnej neschopnosti sa však vzťahujú len na tých dlžníkov, ktorí sú **právnickými osobami**, pričom nesmú byť vylúčení z pôsobnosti zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, ako napríklad štát, obec, vyšší územný celok, osoba, za ktorej všetky záväzky zodpovedá alebo ručí štát a podobne.

Informácie o zmene a doplnení Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 111/2022 Z. z.	16.03.2022	17.07.2022

S účinnosťou od 17. júla 2022 novela Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov prináša niekoľko zmien.

K prevodu alebo rozdeleniu väčšinového obchodného podielu už nebude naďalej potrebné dokladať súhlas správcu dane, či čestné vyhlásenie. Vypustením tejto povinnosti sa celý proces značne administratívne zjednodušuje, keďže pri prevodoch, resp. rozdelení väčšinových obchodných podielov, ku ktorým dôjde po 17. júli 2022 nebude potrebné registrovému súdu prikladať ani súhlas správcu dane a ani čestné vyhlásenie o tom, že sa súhlas správcu dane nevyžaduje.

Uvedenou novelou sa upravil moment nadobudnutia účinkov prevodu väčšinového obchodného podielu, a tým aj zosúladenie s úpravou nadobudnutia účinkov prevodu menšinového obchodného podielu. Účinky prevodu obchodného podielu voči spoločnosti nastávajú *„odo dňa doručenia zmluvy o prevode obchodného podielu spoločnosti, ak nenastanú až s neskoršou účinnosťou zmluvy, nie však skôr, ako valné zhromaždenie vysloví súhlas s prevodom obchodného podielu, ak sa podľa zákona alebo spoločenskej zmluvy sa súhlas valného zhromaždenia na prevod obchodného podielu vyžaduje.“*

Uvedené platí bez ohľadu na to, či sa jedná o prevod väčšinového alebo menšinového obchodného podielu, teda zápis prevodu obchodného podielu v obchodnom registri bude mať len deklaratórny charakter.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti)

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 247/2022 Z. z.	16.06.2022	01.08.2022

S účinnosťou od 1. augusta 2022 bola prijatá novela zákona č. 473/2005 o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti), ktorá prináša viacero zmien v oblasti súkromnej bezpečnosti. **Zabezpečí zjednotenie evidencie osôb prihlásených na odbornú prípravu, záznamníkov vydávaných osobám prihláseným na odbornú prípravu a evidencie záznamníkov do novo vytvorenej evidencie osôb a priebehu odbornej prípravy.**

Novelou zákona o súkromnej bezpečnosti došlo aj k **zmene formy oznámenia o začatí odbornej prípravy a zoznamu osôb prihlásených na odbornú prípravu** a prihlášky na skúšku odbornej spôsobilosti, ktoré tvoria prílohu č.1a a č.1b vyhlášky. Novelou vyhlášky došlo aj k zmene formy výkazu štatistických údajov k správe o činnosti bezpečnostných služieb, ktorý tvorí prílohu č.14 vyhlášky.

Informácie o zákone č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnenní niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách)

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 264/2022 Z. z.	22.06.2022	01.08.2022

Nový zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách) účinný od 1. augusta 2022, ktorým sa zrušuje pôvodný zákon o vysielaní a retransmisii a zákon o digitálnom vysielaní, prináša komplexnú právnu úpravu v oblasti audiovizuálnych mediálnych služieb.

Platformy na zdieľanie videí budú novým zákonom zahrnuté do regulačného rámca audiovizuálnych mediálnych služieb. Novela upravuje ich práva a povinnosti, pre takéto platformy sa napríklad zavádzajú pokuty v prípade, ak neodstránia škodlivý obsah (z hľadiska podnecovania k nenávisti, násiliu alebo terorizmu) alebo ak nezamedzia jeho ďalšiemu šíreniu, a to až do 100 000 eur v závislosti od nesplnenia či porušenia povinnosti. Na poskytovateľov platformy na zdieľanie videí sa bude vzťahovať aj povinnosť dodržiavať zákonné požiadavky na ochranu vo vzťahu k maloletým pri zdieľaní videí.

Upravuje sa nový inštitút a to **právo na vyjadrenie**, ktoré sa vzťahuje len na vysielanie a dáva dotknutej osobe právo na vyjadrenie voči skutkovému tvrdeniu, ktoré sa dotklo jej cti, dôstojnosti, súkromia v prípade fyzickej osoby alebo dobrej povesti v prípade právnickej osoby. **Vysielateľ je od povinnosti uverejniť vyjadrenie oslobodený** v prípade, že vie dokázať pravdivosť napádaného skutkového tvrdenia, by uverejnenie vyjadrenie predstavovalo neoprávnený zásah do práv alebo právom chránených záujmov tretej osoby alebo by bol uverejnením vyjadrenia spáchaný trestný čín, priestupok či iný správny delikt. Právo na dodatočné oznámenie je taktiež upravené v zákone o mediálnych službách.

Upravujú sa tiež detailne **podmienky mediálnej komerčnej komunikácie**, teda telenákupného oznamu, telenákupu, sponzorovania, umiestňovania produktov, a pod.

Vysielateľ bude povinný **zabezpečiť titulky a posunkové tlmočenie:** titulky v 25 % zo všetkých vysielacích programov a hlasové komentovanie pre nevidiacich v 10 % všetkých

vysielacích programov. Upravujú sa tiež **povinné kvóty pre slovenskú hudbu** v komerčných médiách vo výške 25% a pre verejnoprávnu RTVS vo výške 35 %.

Všetky médiá budú mať povinnosť zapísať sa do registra partnerov verejného sektora, a to bez ohľadu na to, či obchodujú so štátom alebo nie (inak im bude hroziť pokuta). Médiá budú mať tiež povinnosť zverejniť zoznam svojich investorov alebo darcov, v prípade, že príspevok presiahne sumu 2 000 eur v kalendárnom roku.

Regulátor bude môcť preskúmať obsah vysielaných programov a iných obsahových služieb z hľadiska toho, či priamo alebo v spojení s cudzou mocou mohlo dôjsť k zneužitiu obsahovej služby na ohrozenie demokracie, národnej bezpečnosti, na diskrimináciu prípadne podnecovanie neznášanlivosti alebo násilia.

Nový mediálny zákon z dielne Ministerstva kultúry SR **upravuje televíziu a rozhlas bez ohľadu na to, či vysielajú štandardne alebo online.** Táto zásadná zmena má za cieľ zrovnoprávniť všetky typy médii tak, aby rovnaké pravidlá platili pre všetkých vydavateľov. Zároveň zavádza pre televízie a rozhlas viacero práv a povinností.

Po novom si každý sledovateľ bude vedieť dohľadať, kto je vlastníkom daného média. Zákon tiež zlepší podmienky pre znevýhodnené skupiny nepočujúcich a nevidiacich zvýšením pomeru titulkovania až na 90 % či hlasového komentovania na 50 % pri verejnoprávnych médiách. **Zadefinovaná je tiež ochrana zdroja informácií**, pri ktorej má poskytovateľ obsahovej služby a ďalšie osoby podieľajúce sa na získavaní alebo spracovaní informácii od zdroja, **povinnosť zachovávať mlčanlivosť o zdroji informácií** získaných pri svojej činnosti. Osobu zachovávajúcu mlčanlivosť môže od povinnosti oslobodiť len udelenie súhlasu od fyzickej osoby, ktorá informáciu poskytla.

Ďalej zákon o mediálnych službách upravuje spoločné pravidlá pre reklamu, lepšiu ochranu maloletých i redakčnú zodpovednosť za obsah, ktorý dané médium vydáva.

Informácie o zákone č. 265/2022 Z. z. o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovízie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách)

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 265/2022 Z. z.	22.06.2022	01.08.2022

Nový zákon č. 265/2022 Z. z. o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovízie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách) účinný od 1. augusta 2022, ktorým sa zrušuje pôvodný zákon o vysielaní a retransmisii a zákon o digitálnom vysielaní, prináša viacero zmien.

Cieľom nového zákona o publikáciách je reflektovať aktuálny vývoj a nové požiadavky v oblasti šírenia informácií, a to nielen prostredníctvom tradičnej periodickej tlače, ale aj prostredníctvom elektronických periodických publikácií a webových portáloch typu Youtube, Facebook.

Zákon upravuje **systém evidovania periodických publikácií**, ktorého súčasťou majú byť s ohľadom na novú definíciu periodickej publikácie aj elektronické periodické publikácie a spravodajské webové portály. Zavádza sa taktiež **nová povinnosť** pre vydavateľa periodickej publikácie a prevádzkovateľa spravodajského webového portálu **zapísať sa do registra partnerov verejného sektora.** V prípade ak táto povinnosť nebude splnená, Ministerstvo kultúry SR vykoná ich výmaz zo zoznamu periodickej tlače z vlastného podnetu.

Ďalej sa upravujú aj povinnosti vydavateľov periodických publikácií, tlačových agentúr a prevádzkovateľov webových portálov najmä tým, že sa **zavádza povinnosť odlíšiteľnosti inzercie,** ktorá musí byť ľahko odlíšiteľná od redakčného obsahu a vydavateľ ani tlačová agentúra nemajú niesť zodpovednosť za pravdivosť informácii zverejnenej v inzercii, inej formy propagácie či klamlivej a porovnávacej reklamy.

Vydavatelia periodickej publikácie vrátane spravodajských webov budú mať povinnosť zverejniť zoznam investorov alebo darcov, ktorých finančné plnenie voči vydavateľovi periodickej tlače alebo prevádzkovateľovi spravodajského webového portálu presiahlo v kalendárnom roku viac ako 2 000 €.

Regulátor bude môcť preskúmať obsah vysielaných programov a iných obsahových služieb z hľadiska toho, či priamo alebo v spojení s cudzou mocou mohlo dôjsť k zneužitiu obsahovej služby na ohrozenie demokracie, národnej bezpečnosti, na diskrimináciu prípadne podnecovanie neznášanlivosti alebo násilia.

Nový zákon nahrádza inštitúty právo na odpoveď a právo na opravu a **to právom na vyjadrenie, ktoré sa bude po novom týkať aj spravodajských webových portálov**, ktoré sú zaradené k periodickým publikáciám. Predmetom práva na vyjadrenie je nepravdivé alebo neúplné skutkové tvrdenie o konkrétnej fyzickej alebo právnickej osobe. Vylučuje sa teda odpovedať na hodnotiace úsudky. Žiadosť o uverejnenie vyjadrenia sa musí doručiť do 30 dní od uverejnenia skutkového tvrdenia.

Významné je aj zriadenie registra v oblasti médií a audiovízie, ktorý má viesť Ministerstvo kultúry SR s cieľom umožniť verejnosti ucelený a prehľadný prístup k aktuálnym informáciám o poskytovateľoch, službách a tovaroch v oblasti médií a audiovízie. Tento register bude obsahovať napríklad údaje o vydavateľoch periodických publikácii, o prevádzkovateľoch webových portálov, o prevádzkovateľoch retransmisie či o distributéroch audiovizuálnych diel.

Dohľad nad dodržiavaním povinností bude vykonávať Ministerstvo kultúry SR ako jeden z depozitárov, a to v spolupráci s ostatnými depozitármi (napr. Slovenskou národnou knižnicou). Zároveň je ministerstvo oprávnené rozhodovať o uložení pokút v prípade zistenia porušenia zákonných povinností.

Informácie o opatrení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 281/2022 Z. z. o sumách stravného

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
opatrenie č. 281/2022 Z. z.	25.07.2022	01.09.2022

Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 281/2022 Z. z. o sumách stravného sa od 1. septembra 2022 **zvyšuje suma stravného pre jednotlivé časové pásma**. Ide o nárokovú náhradu pre zamestnanca vyslaného na pracovnú cestu.

Sumy stravného sa zvyšujú nasledovne:

- pre časové pásmo 5 až 12 hodín trvania pracovnej cesty **zo 6 eur na 6,40 eura** (t. j. zvýšenie o 40 centov),
- pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín trvania pracovnej cesty **z 9 eur na 9,60 eura** (t. j. zvýšenie o 60 centov),
- pre časové pásmo nad 18 hodín trvania pracovnej cesty **z 13,70 eura na 14,50 eura** (t. j. zvýšenie o 80 centov).

Týmto opatrením sa ruší opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 116/202022 Z. z. o sumách stravného.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 249/2022 Z. z.	16.06.2022	01.09.2022

S účinnosťou od 1. septembra 2022 novelou zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „živnostenský zákon“) došlo v Prílohe 2 živnostenského zákona k **výmazu živnosti predaja pyrotechnických výrobkov** kategórie F2, kategórie F3, kategórie T1 a kategórie P1 z tzv. viazaných živností**. Po novom budú uvedené živnosti voľnými.**

V súvislosti s uvedenou skutočnosťou dochádza zároveň aj k novelizácii zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícií, v ktorom sa zrušuje odbornosť predavača pyrotechnických výrobkov, a s ňou súvisiace osvedčenie o odbornej spôsobilosti predavača pyrotechnických výrobkov. Zároveň sa mení aj pomenovanie „predavač pyrotechnických výrobkov´´ a nahrádza sa spojením „osoba predávajúca pyrotechnické výrobky´´.

Novelou zákona sa taktiež predlžuje lehota na zrušenie živnosti z dvoch rokov na štyri. Po uplynutí lehoty môže živnostenský úrad zrušiť živnosť, ak podnikateľ nezačal prevádzkovať živnosť po vzniku živnostenského oprávnenia alebo, ak túto živnosť bez pozastavenia prevádzkovania živnosti prestal prevádzkovať.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 249/2022 Z. z.	16.06.2022	01.09.2022

S účinnosťou od 1. septembra 2022 sa novelou zákona č. 60/2018 Zb. o technickej normalizácii v znení neskorších predpisov **umožní Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR rozhodnúť o udelení súhlasu na bezodplatné poskytnutie pôvodných slovenských technických noriem alebo pôvodných technických normalizačných informácií širokému okruhu subjektov,** nakoľko tie pôvodné budú bezodplatne sprístupnené na webovom sídle ÚNMS po dobu trvania mimoriadnej situácie.

Na toto rozhodnutie ÚNMS SR sa nevzťahujú ustanovenia zákona o správnom konaní, a teda nebudú spoplatnené. Vybrané pôvodné STN alebo pôvodné TNI môžu v čase mimoriadnej situácie pomôcť napríklad pri úprave technických zariadení alebo výrobných postupov a tým napr. zaistiť bezpečnosť a kontinuitu podnikania, prípadne dodávku naliehavo potrebných výrobkov.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 249/2022 Z. z.	16.06.2022	01.09.2022

S účinnosťou od 1. septembra 2022 sa novelou zákona č. 377/2004 Zb. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov **zavádza sa možnosť predaja bezdymových tabakových výrobkov a elektronických cigariet cez internet** (elektronické zaradenia, tabakové náplne, príslušenstvo, respektíve ich rôzne kombinácie). Ustanovenie upravujúce zákaz predaja na miestach, kde sa pohybujú ohrozené skupiny – deti a seniori, sa dopĺňa o zákaz predaja bezdymových tabakových výrobkov a elektronických cigariet. Zákaz podomového predaja tabakových výrobkov sa ruší.

Umožňuje sa predaj tabakových výrobkov, výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, bezdymových tabakových výrobkov a elektronických cigariet **na diaľku.** Túto možnosť predaja však zákon umožňuje, len ak je predajca vybavený systémom overovania veku, pomocou ktorého možno v čase predaja overiť, či kupujúci spĺňa požiadavku minimálneho veku 18 rokov a poskytne Slovenskej obchodnej inšpekcii podrobné informácie o systéme overovania veku a jeho fungovaní.

Upravuje sa tiež zákaz predaja tabakových výrobkov neplnoletým osobám, pričom sa zakotvuje zákaz fajčiť neplnoletým osobám, a tiež sa porušenie tohto zákazu definuje ako priestupok.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 249/2022 Z. z.	16.06.2022	01.09.2022

S účinnosťou od 1. septembra 2022 novelou zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov nastalo niekoľko zmien v zostavovaní individuálnej účtovnej závierky.

Zmeny a doplnenia sa týkajú zostavovania individuálnej účtovnej závierky podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2022 z 19. júla 2002 o uplatňovaní medzinárodných účtovných noriem v platnom znení (ďalej len „IFRS“), **a to v nasledovných ustanoveniach:**

- **§ 2 ods. 14 zákona o účtovníctve** – spresňuje sa v nadväznosti na zmeny v § 17a ods. 2 zákona o účtovníctve vymedzenie účtovných jednotiek, ktoré sa na účely zákona o účtovníctve považujú za subjekt verejného záujmu;
- **§ 17a ods. 2 zákona o účtovníctve** – pre účtovné jednotky, ktoré spĺňajú veľkostné kritériá uvedené v § 17a ods. 2 zákona o účtovníctve, sa mení povinnosť na možnosť viesť účtovníctvo a zostavovať individuálnu účtovnú závierku podľa IFRS;
- **§ 17a 3 a 6 zákona o účtovníctve** – zmeny súvisiace so zmenou v § 17a ods. 2 zákona o účtovníctve.

V nadväznosti na uvedené zmeny sa v prechodnom ustanovení § 39 zákona o účtovníctve k úpravám účinným od 1. septembra 2022 pri povinnosti viesť účtovníctvo podľa IFRS

upravuje možnosť rozhodnúť sa použiť IFRS pri zostavovaní účtovnej závierky, ktorá sa zostavuje k 1. januáru 2023 a neskôr.

Súčasne platí, že účtovná jednotka, ktorá bola povinná zostavovať účtovnú závierku podľa IFRS do 31. decembra 2022, je naďalej povinná zostavovať účtovnú závierku podľa IFRS.